

Białcz_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Chrzypsko Wielkie	
Miejscowość	Białcz	PMI_BZ

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	06.09.2013	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	00:38:10	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 52,4 MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_BZ_01	K	50	sołtys	

Informacje etnograficzne		
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>	
I. Toponomastyka i etnonimy		
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„Tu gdzie teraz jesteśmy to mówimy, że tu są Huby, a jak na zebrania chodzimy to mówimy, że ta jedna ulica od przystanku do krzyżówki to mówimy ulica Sezamkowa”	
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Brak informacji.	
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.	
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.	
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Nie raczej nie znam.”	
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	„W domu Andrzejek się nie obchodzi tylko w szkole troszkę tam.”
2.	św. Marcina/11 listopada	„Osobiście piekę rogale ale nie tych tradycyjnych Marcinkowskich, te tradycyjne to raczej kupię, teściowa zawsze

		mówiła, że na Marcina najlepsza gęsina”
3.	Adwent	„W Kościele się świecę adwentową pali”
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Dzieciaki czyściły buty i takie drobne prezenty się dawało”
5.	Wigilia	„Na Wigilię robię barszcz, sos grzybowy, kompot z suszu, uszka, pierogi, teraz choinkę stawiamy wcześniej i sztuczną potem rozbieramy ją przed Matki Boskiej Gromnicznej albo jak mi tam pasuje, idziemy na Pasterkę, pod stołem mamy worek ze sianem i ziarnami zbóż i to potem zwierzakom zanosimy.”
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	„Nie raz nam wypadają imieniny to musimy gdzieś iść ale raczej w domu pierwsze święto”
7.	Sylwester/Nowy Rok	„Kiedyś chodziliśmy a teraz chodzę ale do pracy, bo gotuję na weselach i zabawach. U nas aż tak mocno nie wystawiają bram ale zwyczaj jest”
8.	Trzech Króli	„Poprzebierane dzieci chodzą kolędy śpiewają, piszemy kredą na drzwiach”
9.	kolędnicy	„Nie ma”
10.	MB Gromnicznej	„Nie wiem przysłowia są że jak w Gromniczną jasno to w stodole ciasno, nieraz jak jest burza to zapalamy świecę.”
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	„Pączki piekę praktycznie przez cały karnawał nie tylko w tłusty czwartek, kiedyś zabawy na podkociołka robiliśmy ale teraz już ludzie nie chodzą za bardzo”
12.	Topienie Marzanny	„Tu nie”
13.	Środa Popielcowa	„Kiedyś jak do szkoły chodziliśmy to sobie przywieszali worki z popiołem a teraz to nie wiem czy to robią jeszcze ”
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	„Wiadomo idzie się z palmą do kościoła ona potem długo stoi a potem ją się pali i na cmentarz niosę zawsze palmę”
16.	Triduum Paschalne	„Boże rany znam to i zdarzyło się ”
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	„Przeważnie córka jedzie na święconkę, kładę baranka z masła, sól, pieprz, kiełbasę, chlebek, dzielimy się całą święconką, Rezurekcja to chodzimy, dzieci robią jeszcze gniazdka dla zajączka ”

18.	Poniedziałek Wielkanocny	„To tam się leją”
19.	Zielone Świątki	„Kiedyś tak było tatarak był noszony teraz już nie. Kiedyś brzuski były przy bramie”
20.	Boże Ciało	„Idziemy na procesję do Chrzypka, zabieramy gałązkę z ołtarza i niesiemy do ogródka w kapustę”
21.	św. Jana	„W Chrzypku u nas nie”
22.	MB Zielnej	„To idziemy z kłosami do Kościoła a potem zanoszę go do stodoły”
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„Tak jak wszędzie, na groby a później jedziemy na te groby dalszej rodziny”
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	„Kiedyś żeby się z dzieckiem przed Chrztem nie mogło wyjść z domu nie wolno było kupować przed narodzinami dziecka ani łóżeczka ani ubrań dla dziecka”
2.	Ślub i wesele	„Teraz się zmieniło ale pół teram kiedyś był dzień przed ślubem teraz robi się tydzień wcześniej tylko teraz to są pod zaproszeniami i w ogóle”
3.	Śmierć i pogrzeb	„Zawsze ten różaniec jest te dwa, trzy dni wcześniej w tej kaplicy się zbieramy. Kiedyś okna zasłaniali jak nieboszczyk leżał w domu i piasku naprzynosili do domu, na piasku leżała”
4.	Inne zjawiska	„Jak zajdzie słońce to niczego nie sprzedajemy z gospodarstwa ani świni ani kury nic”
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.

Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		„Czerninę robię z makaronem swojej roboty muszą być gruszki i śliwki na słodko robię”
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Figura Pana Jezusa Odpoczywającego to już jest falsyfikat ta figurka a stara była zabierana do jakiegoś muzeum. Krzyż jest jak się jedzie na Łęczeczki”
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Brak informacji.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	„Kiedyś były teraz w Chrzypsku są”
2.	Dni gminy/wsi	„Dzień dziecka jest robiony i zawsze robimy taki wieczorek emerytów i jakieś zabawy i konkurencję im robimy”
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.